

Animals al laboratori

Fa uns anys vaig veure un cartell on apareixia una fotografia d'una manifestació força concorreguda en contra de l'experimentació amb animals. Sota la instantània, una única frase: «Gràcies a l'experimentació amb animals aquestes persones es podran seguir manifestant uns 20 anys més». La ciència biomèdica actual, la mateixa que salva molts dels nostres fills de la mort prematura, no és possible de moment sense l'experimentació amb animals de laboratori. Segurament algunes de les persones de la manifestació d'aquell cartell van tornar a casa amb mal de cap i es van prendre un analgèsic, inconscients d'estar traint l'esperit de la seva protesta: renunciar a l'experimentació animal és renunciar a la medicina actual, als seus fàrmacs, inclosos els antibiòtics que salven milions de vides arreu del món, i a les seves tècniques més avançades.

Des de la meua condició de persona, puc entendre les raons per què protestava aquella multitud. D'entrada, i sense cap altra informació, el terme *experimentació animal* té unes connotacions absolutament cruels. Part de la culpa la tenen les pel·lícules que, amb una intenció tan morbosa com la de la resta de la violència que exalten, han mostrat els científics com éssers desprietats que torturen els animals amb els quals experimenten. Res més lluny de la realitat. Des de la meua experiència com a biòleg, puc donar fe que el respecte i la consideració amb els quals es tracten els animals de laboratori, siguin ratolins, rates, micos o gossos, són exemplars. De fet, l'experimentació amb animals està molt regulada per la llei i tots aquells científics que els necessiten als seus laboratoris han de realitzar uns cursos previs en els quals s'aprèn a manipular-los amb respecte. Aquesta manipulació està pensada per minimitzar el patiment tan físic com psicològic de l'ani-

mal: el científic no només ha d'aprendre a fer servir l'anestèsia i altres tècniques que redueixen el dolor físic, sinó també a aconseguir que l'animal se senti tranquil i segur, agafant-lo de forma adequada, acariciant-lo i fent tot allò necessari per

RENUNCIAR A L'EXPERIMENTACIÓ ANIMAL ÉS RENUNCIAR A LA MEDICINA ACTUAL, ALS SEUS FÀRMACOS, INCLOSOS ELS ANTIBIÒTICS

reduir el seu patiment. Puc assegurar que el tracte que es dona als animals de laboratori és infinitament més digne, respectuós i decent que el que reben molts animals que participen en determinades festes folklòriques. Amb l'afegit que el seu sacrifici té finalitats més honroses i útils que el d'aquests darrers.

A més d'aprendre a tractar els animals amb respecte i dignitat, el científic que pretén realitzar un experiment on, en principi, els animals són necessaris, s'ha de cenyir als tres principis de la «R»: reemplaçar, reduir i refinar. En primer lloc, i si és possible, cal reemplaçar el model animal per una altra tècnica a l'abast. Quan això no és possible, i només aleshores, cal dissenyar l'experiment de manera que es redueixi al màxim el nombre d'animals utilitzats; per últim, cal refinar les tècniques per tal de minimitzar el patiment dels animals.

Hem d'entendre que, ara per ara, la nostra medicina depèn en bona part dels models animals. És obvi que els nostres «germans» peluts o escamosos no són exactament iguals que nosaltres i que allò que pot funcionar en ells pot no funcionar igualment en els nostres cossos. No obstant això, el seu parentesc amb

nosaltres és sovint prou proper com per poder extrapolar resultats i observacions que desembocaran en importants avenços biomèdics. Especialment pel que fa a aspectes genètics. En efecte, la majoria de gent es sorprendria de la quantitat de gens i mecanismes genètics que compartim amb les mosques de la fruita, per exemple, pel que fa a la divisió cel·lular i, anant més lluny, quant al desenvolupament embrionari. Els ratolins i les rates són encara molt més propers a nosaltres, atesa la nostra condició de mamífers; així, tant el seu genoma i els mecanismes que el regulen, com els seus processos fisiològics són molt semblants als dels humans. D'aquí que els rosegadors siguin bons models d'estudi per entendre com funciona el nostre organisme i esbrinar quins dels seus defectes li provoquen malalties congènites o altres d'adquirides, com el càncer (molts càncers tenen també un component congènit).

Sigui quina sigui la nostra opinió sobre l'experimentació amb animals, hem de ser conscients que el seu paper és fonamental per a la ciència biomèdica actual i els hem d'agrair el seu sacrifici inconscient en pro de la nostra salut. Manifestar-se en contra d'aquesta pràctica és una decisió legítima, però cal entendre que portar aquest rebuig fins a les seves darreres conseqüències significaria renunciar a vacunar els nostres fills, a prendre analgèsics quan sentim dolor, a utilitzar els antibiòtics que eliminen infeccions mortals i, en definitiva, a gran part de la ciència mèdica occidental. |

Héctor Ruiz Martín
Vocal de Comunicació de la
Societat Catalana de Biologia